

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Aprendizaxe e percepción da fala		Código	652G04030
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Gonzalez Fernandez, Maria angeles	Correo electrónico	maria.angeles.gonzalez@udc.es	
Profesorado	Gonzalez Fernandez, Maria angeles	Correo electrónico	maria.angeles.gonzalez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Obxectivos da materia: - Que o alumnado adquira os contidos máis relevantes de Psicología da Aprendizaxe e de Percepción do Fala para a súa formación logopédica. - Formación práctica. Análise das implicacións e aplicacións dos contidos, métodos e técnicas da Psicología da Aprendizaxe e da Percepción ao ámbito da logopedia			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A28	Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).
B4	Aprender a aprender.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.		A2	
Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).		A28	
Aprender a aprender.			B4
Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.			B5
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Percepción da fala I: Elementos básicos	O estímulo. O sinal acústico: análise do sinal acústico. Percepción do fonema.

Tema 2. Percepción da fala II: Mecanismos	Mecanismos da percepción da fala. Dimensións cognitivas da percepción da fala.
Tema 3. O concepto de Aprendizaxe	Definición conductista. Definición cognitivista Ambito da Psicología da Aprendizaxe
Tema 4. Condicionamento Clásico	Elementos do condicionamento. Fenómenos básicos. O condicionamento semántico Procedementos de intervención
Tema 5. A mediación do significado	O concepto de mediación O modelo de Osgood
Tema 6. Condicionamento Instrumental I: elementos e parámetros	Experimento e modelo do cond. instrumental A resposta operante O reforzo Parámetros do condicionamento
Tema 7. Condicionamento Instrumental II: fenómenos básicos	Adquisición Extinción Discriminación (Discriminación sen erro e formación de conceptos) Moldeamiento por aproximaciones sucesivas
Tema 8. O modelo skinneriano de "conduta verbal"	Consideracións xerais A análise funcional do comportamento verbal Tipos de operantes verbales

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A28 B5	12.5	25	37.5
Sesión maxistral	B4	9	27	36
Traballos tutelados	C6 C8	4	16	20
Proba obxectiva	A2	2	13	15
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Analizar e resolver casos sobre problemas relacionados cos procesos psicolóxicos de aprendizaxe que foron expostos durante as sesións maxistrais.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos de cada tema empregando recursos multimedia (clase maxistral)

Traballos tutelados	Realización dun traballo que pode consistir na dirección dun seminario, a preparación dunha exposición teórica, revisións da literatura, resúmenes de lecturas complementarias... Valorarase ademais se o traballo implica o seu desenvolvemento na aula (como seminario ou presentación oral).
Proba obxectiva	Exame de 30 preguntas de tipo test sobre os contidos de temas impartidos durante o curso

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atención en grupo para aclarar dúbidas nas clases presenciais, e individual para quen expoña contidos ou desexen máis información nas titorías. A orientación ao alumnado para a proba obxectiva será individualizada, e se levará a cabo a través das titorías. Será atención personalizada dende o primeiro momento, orientando e supervisando o traballo de cada estudante, tanto para o alumnado que asista normalmente, como para o alumnado con "recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia".

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A2	30 preguntas tipo test sobre contidos dos temas impartidos durante o curso.	60
Traballos tutelados	C6 C8	Elaboración e exposición dun traballo que se propondrá nas primeiras sesións e será supervisado ao longo do curso. Valórase con ata un 20% da calificación final a súa elaboración, e con ata outro 20 % a súa exposición..	40

Observacións avaliación
?Alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia?:. quen se atope nesta situación poderá:a) optar igualmente pola realización do traballo (que se valora con ata 2 puntos) e incorporar a parte da avaliación que se otorga pola exposición do traballo á puntuación do examen (é dicir, a proba obxectiva constituiría entón o 80%, 8 puntos), ou,b) derivar o 100% da calificación da puntuación obtida no examen (proba obxectiva: 10 puntos). Implicacións da fraude académica na realización das probas ou actividades de avaliación: A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Carroll, D. W. ((2006)). Psicología del lenguaje. Madrid: Thomson - Coren, S., Ward, L. M. y Enns, J. T. ((2001, 5ª ed.)). Sensación y percepción. México: McGraw-Hill/Interamericana - Goldstein, E. B. ((2006)). Sensación y percepción. Madrid: Thomson - Klein, S. B. ((1994)). Aprendizaje: principios y aplicaciones. Madrid: McGraw-Hill - Leahey, T. H. y Harris, R. J. ((1998)). Aprendizaje y cognición. Madrid: Prentice Hall - Myers, D. G. ((2011)). Psicología. Madrid: Editorial Médica Panamericana - (). .

Bibliografía complementaria	- Domjan, M. y Bukhard, B ((2003, 5ª ed.)). Principios de aprendizaje y de conducta. Madrid: Thomson - Marcos, J. L. ((2007)). Sistemas reflejos: investigación y aplicaciones. A Coruña: Universidade da Coruña - Puente, A. ((2003)). Cognición y aprendizaje: fundamentos psicológicos. Madrid: Pirámide - Ormrod, J. E. ((2005, 4ª ed.)). Aprendizaje humano. Madrid: Prentice-Hall - Nilsson, L. G. y Rönnerberg, J. ((2006)). Learning and memory. Hove, England: Psychology Press/Taylor & Francis (UK) - Matlin, M. W. y Foley, H. J. ((1996)). Sensación y percepción. Madrid: Prentice-Hall - Tarpy, R. M. ((2000)). Aprendizaje: teoría e investigación contemporáneas. Madrid: McGraw-Hill

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Procesos psicológicos básicos/652G04002

Psicolingüística/652G04003

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías